

El Pla director del desplegament de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra

ÀLEX BAS I VILAFRANCA

Assessor del director general de Seguretat Ciutadana
del Departament de Governació de la Generalitat de Catalunya

185

1. INTRODUCCIÓ

El 13 de març d'enguany, el conseller de Governació, senyor Xavier Pomés i Abella, en el si de la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana del Parlament de Catalunya, va presentar el Pla director del desplegament de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra. Aquest document recull les línies mestres i el disseny organitzatiu del procés de desplegament per als propers anys.

De fet, els acords de la Junta de Seguretat de Catalunya de 17 d'octubre de 1994 van significar un punt d'inflexió important en la caracterització de la Policia de la Generalitat i, globalment, del sistema policial de Catalunya.

La substitució de les forces i els cossos de seguretat de l'Estat en matèria de seguretat ciutadana, ordre públic i investigació criminal suposava la incorporació d'una novetat: el desplegament territorial de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra com a policia ordinària i integral arreu del territori català.

Aquesta nova realitat, inevitablement, comportava la necessitat de dur a terme canvis profunds en el disseny de l'organització: unes transformacions que haurien de garantir el salt d'unes funcions de naturalesa bàsicament sectorial a l'exercici de plenes competències en l'àmbit de la seguretat pública.

Avui, a punt de completar el desplegament del Cos de Mossos d'Esquadra a totes les comarques de Girona, ja es pot parlar d'un disseny organitzatiu vàlid per fer front a les necessitats actuals i per al repte de futur dels propers anys. El Pla director, doncs, és la plasmació formal d'aquesta nova estructura que, a diferència d'altres serveis públics que ha desenvolupat la Generalitat, es crea *ex-novo*.

Els conceptes que es descriuen a continuació constitueixen l'eix estructurador de l'ordenació del desplegament però, alhora, es caracteritzen pel seu alt grau de flexibilitat i d'adaptació a les noves demandes de futur. Un disseny eficaç es mesura, en bona part, per la seva capacitat d'afrontar situacions noves i, fins i tot, si

escau, de ser modificat sense gaires costos humans i materials quan les circumstàncies així ho aconsellin.

La primera premissa a l'hora de dotar el Pla de contingut ha estat el component territorial. La prestació del servei de la Policia de la Generalitat parteix d'una voluntat d'equiparar i homologar les actuacions policials amb independència del medi —urbà o rural— en què es produeixin, cercant en tot moment la proximitat al ciutadà i al seu marc geogràfic i social.

D'aquesta manera, el Pla s'ha dissenyat a partir de tres components fonamentals: l'àrea bàsica policial, la zona i la regió, tot respectant l'estructura territorial i la realitat politicoadministrativa del nostre país (munícipis, comarques, partits judicials, el Pla territorial general...).

186

2. L'ÀREA BÀSICA POLICIAL

L'àrea bàsica policial (ABP) és la demarcació territorial mínima definida d'acord amb uns criteris operatius policials de càire geogràfic, administratiu i demogràfic, i des de la qual es presten els serveis policials bàsics. L'ABP ha estat dissenyada per fer possible la imbricació dels serveis policials de manera natural i harmònica en el medi en què s'han de portar a terme, i, al mateix temps, per garantir un servei àgil, eficaç i modern.

La seu operativa de l'ABP se situa en una comissaria principal (generalment a la localitat que és capçalera del partit judicial de la zona), la qual assegura la prestació dels serveis bàsics d'investigació i seguretat ciutadana:

- patrullatge polivalent dels sectors i les demarcacions en què es divideix l'ABP (actuacions d'ofici, per iniciativa pròpia o a requeriment directe dels ciutadans o mitjançant la sala del 088);
- actuacions específiques en operacions planificades de seguretat ciutadana;
- investigació de petits delictes i realització de les primeres actuacions en els delictes que no són competència pròpia d'altres àmbits de l'organització;
- manteniment de l'ordre i la convivència, sempre que no calgui la intervenció de les unitats especialitzades;
- recepció de denúncies, instrucció dels atestats policials que se'n derivin i atenció dels requeriments dels ciutadans i de l'autoritat judicial;
- recepció de trucades urgents dels ciutadans al telèfon de tres xifres en requeriment de serveis policials d'assistència o informació;
- auxili a les autoritats judicials i compliment de les seves ordres;
- execució de les ordres i els requeriments de les autoritats amb potestats legals de policia;
- auxili als alcaldes, especialment en el marc dels convenis subscrits de cooperació i de coordinació, si escau, amb la policia local;
- autoprotecció i vigilàncies estàtiques;
- trasllat de detinguts.

L'àrea bàsica policial, a més de la seu principal —la comissaria—, pot tenir, segons les característiques del territori, una o diverses subcomissaries, amb recursos operatius propis de seguretat ciutadana —tipus D1—, permanents —tipus D2— o estacionals —tipus D3. Les subcomissaries tenen una relació de subordinació directa respecte a la comissaria i, en tot cas, presten el servei d'oficina d'atenció al ciutadà.

3. LA ZONA

La zona està dissenyada amb la finalitat d'optimitzar i obtenir més eficiència, en la mesura que es pugui, de determinats recursos humans i materials. La zona esdevé un àmbit territorial integrat, generalment, per la suma de dues àrees bàsiques policials, una de les quals disposa d'unitats especialitzades —com ara policia científica— per donar cobertura a la totalitat del territori que configura la zona. Així, la zona no determina cap relació de supremacia jeràrquica d'una àrea bàsica policial respecte d'una altra, sinó que implica una vinculació de suport operatiu d'uns recursos que, en darrera instància, són gestionats pels comandaments de la regió.

La capçalera d'una zona, per tant, és la comissaria de l'àrea bàsica policial en què s'adscriuen els recursos especialitzats esmentats.

187

4. LA REGIÓ

Finalment, la regió constitueix l'àmbit territorial més ampli. D'acord amb el disseny fixat inicialment, el servei de la Policia de la Generalitat arreu de Catalunya s'estructurarà en sis regions: Girona, Ponent, Camp de Tarragona, Terres de l'Ebre, Central i Metropolitana. A un termini mitjà, però, es preveu la possibilitat que la regió de Ponent, per raons de coherència territorial i organitzativa, es desdoblí i es creï una setena regió: la del Pirineu Occidental.

Aquesta distribució s'adapta als criteris del Pla territorial general de Catalunya, aprovat per la Llei del Parlament de Catalunya 1/1995, de 16 de març, fet que assegura la necessària harmonia entre la Policia de la Generalitat i els altres serveis que gestiona l'Administració catalana.

La regió està formada per l'agregació d'un conjunt d'àrees bàsiques policials, una de les quals du a terme unes funcions determinades de centralitat d'àmbit regional. També disposa d'uns recursos operatius propis i d'un comandament superior únic que exerceix tasques de coordinació jeràrquica, control i inspecció sobre el conjunt d'àrees bàsiques que la integren.

La regió, mitjançant el seu cap, assegura l'homogeneïtat i l'adequació a les normes d'actuació i les directrius dels serveis que es presten a les diferents àrees bàsiques policials que la componen, així com la coordinació de les actuacions que superen l'àmbit territorial d'una ABP.

A la regió també es gestionen els recursos que, pel seu grau d'especialització,

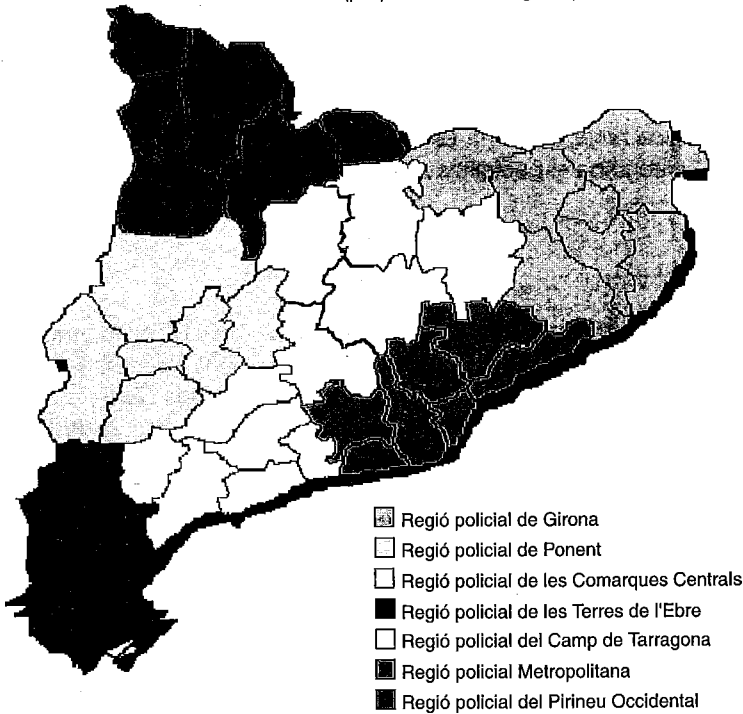
tenen un caràcter regional: investigació, brigada mòbil (en supòsits d'ordre públic), policia científica...

L'estructura de base territorial es completa, en darrer terme, amb els òrgans de comandament central, la funció dels quals consisteix a exercir el comandament orgànic sobre els caps de les regions policials, amb les facultats corresponents de coordinació, supervisió i inspecció.

Finalment, i en un mateix nivell que els serveis territorials centrals, l'organització es dota d'unes divisions centrals, que tenen l'àmbit d'actuació en tot el territori català i porten a terme tasques d'alta especialització i direcció tècnica. L'activitat d'aquestes divisions centrals es desenvolupa en les parcel·les de policia d'investigació, policia d'informació, inspecció interna, i formació i desenvolupament professional.

188

REGIONS POLICIALS DE CATALUNYA
(proposta de set regions)

5. LA REGIÓ DE GIRONA

Està previst que el darrer trimestre d'enguany es completi el desplegament del Cos de Mossos d'Esquadra a totes les comarques de Girona; d'aquesta manera, es constituirà la primera regió policial de Catalunya.

La Regió Policial de Girona estarà integrada per les àrees bàsiques i les seus policials següents:

Quadre 1		
ABP	COMISSARIES	SUBCOMISSARIES
Gironès-Pla de l'Estany	Girona	Banyoles (D1)
Selva Litoral	Blanes	Lloret de Mar (D2) Tossa de Mar (D3)
Selva Interior	Santa Coloma de Farners	
Baix Empordà-La Bisbal	La Bisbal d'Empordà	Palafrugell (D2) Palamós (D3) Torroella de Montgrí (D3)
Baix Empordà-Sant Feliu	Sant Feliu de Guíxols	Platja d'Aro (D3)
Alt Empordà-Figueres	Figueres	Llançà (D3)
Alt Empordà-Roses	Roses	L'Escala (D2) Castelló d'Empúries (D3)
Garrotxa	Olot	
Ripollès	Ripoll	
Cerdanya	Puigcerdà	
Osona*	Vic	

* De manera provisional i fins que s'estructuri la Regió Central, l'Àrea Bàsica Policial d'Osona s'adscriurà a la Regió Policial de Girona.

ÀREES BàSIQUES POLICIALS DE LA REGIÓ DE GIRONA

